

La travessia del Carril

92

La travessia del Carril és situada al barri de l'Eixample, i serveix per enllaçar la carretera de Sta. Eugènia amb la plaça del poeta Marquina, coneguda antigament com a plaça del carril per haver-hi les instal·lacions de l'estació del tren de M.S.A. En realitat, les primeres cases d'aquesta travessia foren construïdes a la segona meitat del segle XIX i es confonien amb les edificacions pertanyents a la susdita plaça. Poc a poc, i en bona part a causa de les obres d'aïllament de les instal·lacions que hi dugué a terme la companyia explotadora de la línia fèrria, aquest pas primitiu i mal agençat esdevingué una via imprescindible per als vehicles que volien entrar a la plaça del carril.

Quan la travessia ja era una realitat palpable, l'Ajuntament decidí en la sessió plenària del dia 14 de juliol del 1910 posar-li oficialment el nom de travessia

del Carril, per tot seguit procedir a fer-hi obres d'infraestructura: així, l'any 1911 es projectava el clavegueram i el 1912 es procedia al seu empedrat amb llambordes, obra que ensem es duia a terme a la plaça. Es renovà el 1931.

DE LA TANCA DE FERRO AL PAS ELEVAT

Fins que l'Ajuntament reeixí a deslliurar la ciutat de Girona dels antics passos del tren amb guardabarrera que hi havia a la ronda d'en Ferran Puig i a la carretera de Sta. Eugènia —i que ocasionaven uns embussos considerables—, la fesomia de la travessia del carril era absolutament distinta a l'actual. Hom s'hi endinsava per la carretera de Sta. Eugènia, a la cruïlla de la qual hi havia un pas per a vianants, per al qui volgués accedir a l'andana de l'estació; als vehicles i carros els calia seguir tot al llarg d'un enreixat de ferro col·locat per la companyia i que s'estenia al costat dret de la travessia. Fins arribar a la plaça. Quan acabava la tanca començava la paret del restaurant de l'estació, i un edifi-

ci annex per a ús de la RENFE. Llavors ja s'iniciava el cos de l'estació que presidia l'esmentada plaça del Carril. L'any 1972, en dur-se a terme l'obra del pas elevat — amb el consegüent trasllat de l'estació a l'actual plaça d'Espanya— la travessia perdé força del trànsit que fins al moment l'havia caracteritzada, però hi guanyà una amplària i lluminositat. L'absència de cases a la banda dreta —on s'alça el pas elevat— ha possibilitat el seu aprofitament com a aparcament, mentre que a la banda esquerra s'ha produït en poc temps un modernització dels habitatges ben remarcable. L'antic magatzem de vins i l'escola de xofers, que durant anys conformaren la fesomia d'aquest indret, han estat substituïts per modernes botigues, i l'antic empedrat de llambordes ha donat pas a un paviment nou de trinca, amb un enllumenat també molt recent.

UN CARRERÓ MIG OBLIDAT

Enmig de les edificacions del costat esquerre de la travessia hi ha un carreró estret que pels

anys cinquanta encara es tanca-va mitjançant una porta, la qual cosa només en permetia l'accés a les hores de dia. Actualment aquest carreró es conserva inalterable, amb els dos trams perfectament definits, i enllaça la travessia amb la carretera Sta. Eugènia, quan aquesta ja n'ha ultrapassat l'encreuament i avança vers la plaça del Marquès de Camps. És estret, sense pavimentar, tot i que encara conserva un xic de vida; en el primer tram, quasi tocant la plaça del carril, hi donen els darrers d'un

garatge i a més hi ha el magatzem de vins Encesa. Al segon tram, que du directament a la carretera de Sta. Eugènia hi ha un parvulari i una àmplia botiga de mobles que s'allarga fins a la cruïlla amb la carretera. La resta del trajecte es caracteritza per un seguit de parets grises que pertanyen als darrers pisos construïts a la plaça i a la mateixa travessia del Carril.

Ramon Alberch i Fugueras

Fotografia del mes d'abril de 1972, quan enderrocaven l'antiga estació de RENFE. S'aprecia que el pas elevat és encara en construcció. (Foto: Arxiu d'imatges de l'Ajuntament de Girona)